

శ్రీ శివ చాలీసా

श्री शिव चालीसा

శ్రీ శివ చాలీసా శివునిపై సంప్రదాయ హిందీ స్తోత్రం; దీని కవి తన పేరు అయోధ్యాదాసు అని చెప్పుకున్నాడు. ఇందులోని 44 పద్యాలు (గణేశునికి ప్రారంభ దోహా, 41 చౌపాయిలు, చివర రెండు దోహాలు) పార్వతి, గణేశ, కుమారస్వాములతో కూడిన శివుని వర్ణిస్తాయి, ఆయన హాలాహలం తాగడం, శ్రీరాముని, విష్ణువును అనుగ్రహించడం గుర్తుచేస్తాయి, ఆయన రక్షణ కోరుతాయి. సోమవారాల్లో, ప్రదోషం నాడు, శ్రావణ మాసంలో, మహాశివరాత్రి నాడు దీన్ని పఠిస్తారు.

ప్రారంభ దోహా

జయ్ గణేశ్ గిరిజా సువన్, మంగల్ మూల్ సుజాన్।
కహత్ అయోధ్యాదాస్ తుమ్, దేహు అభయ్ వరదాన్॥1॥

గిరిజాదేవి కుమారుడా, సకల శుభాలకు మూలమైన జ్ఞానీ, గణేశా, నీకు జయం. అయోధ్యాదాసు వేడుకుంటున్నాడు: నాకు అభయ వరం ప్రసాదించు.

చౌపాయి 1

జయ్ గిరిజా పతి దీన్ దయాలా।
సదా కరత్ సంతన్ ప్రతిపాలా॥1॥

దీనులపై దయగల గిరిజాపతికి జయం; ఆయన ఎల్లప్పుడూ సజ్జనులను కాపాడతాడు.

చౌపాయి 2

భాల్ చంద్రమా సోహత్ నీకే।
కానన్ కుండల్ నాగఫనీ కే॥2॥

మదుటీపై చంద్రుడు అందంగా వెలుగుతాడు; చెవులకు నాగుల పడగలే కుండలాలు.

చౌపాయి 3

అంగ్ గౌర్ శిర్ గంగ్ బహాయే।
ముండమూల్ తన్ ఖూర్ లగావీ॥3॥

నీ దేహం తెల్లనిది; శిరస్సు నుంచి గంగ ప్రవహిస్తుంది. కపాలమాల ధరించి, ఒంటికి విభూతి పూసుకుంటావు.

చౌపాయి 4

వస్త్ర ఖాల్ బాఘంబర్ సోహా|
ఛవి కో దేఖి నాగ్ మన్ మోహే||4||

పులితోలే నీ వస్త్రం; నీ రూపం చూసి నాగులు కూడా మైమరచిపోతాయి.

చౌపాయి 5

మైనా మాతు కీ హవే దులారీ|
బామ్ అంగ్ సోహత్ ఛవి న్యారీ||5||

మేనాదేవి ముద్దుల కూతురు పార్వతి నీ ఏడమ వైపున కొలువై ఉంటుంది; ఆ దృశ్యం అపూర్వం.

చౌపాయి 6

కర్ త్రిశూల్ సోహత్ ఛవి భారీ|
కరత్ సదా శత్రున్ క్షయకారీ||6||

నీ చేతిలోని త్రిశూలం ఎంతో గంభీరంగా ఉంటుంది; అది ఎప్పుడూ శత్రువులను నాశనం చేస్తుంది.

చౌపాయి 7

నంది గణేశ్ సోహై తహఁ కైసే|
సాగర్ మధ్య కమల్ హైం జైసే||7||

అక్కడ నంది, గణేశుడు సరస్సు మధ్యలో కమలాల్లా శోభిస్తారు.

చౌపాయి 8

కార్తిక్ శ్యామ్ ఔర్ గణరాడీ|
యా ఛవి కో కహి జాత్ న కాడీ||8||

కార్తికేయుడు, శ్యామ, గణనాథుడు: ఈ దృశ్యాన్ని ఎవరూ మాటల్లో చెప్పలేరు.

చౌపాయి 9

దేవన్ జబహీం జాయ్ పుకారా|
తబ్ హీ దుఖ్ ప్రభు ఆప్ నివారా||9||

దేవతలు వచ్చి మొరపెట్టుకున్నప్రతిసారీ, ప్రభూ, నువ్వే వారి కష్టాన్ని తీర్చావు.

చౌపాయి 10

కియా ఉపద్రవ్ తారక్ భారీ।
దేవన్ సబ్ మిలి తుమహిం జుహారీ॥10॥

తారకాసురుడు భీకర ఉపద్రవం సృష్టించినప్పుడు, దేవతలందరూ కలిసి నిన్ను వేడుకున్నారు.

చౌపాయి 11

తురత్ షడానన్ ఆప్ పరాయఉ।
లవనిమేష్ మహః మారి గిరాయఉ॥11॥

నువ్వు వెంటనే ఆరుముఖాల కుమారస్వామిని పంపావు; ఆయన రెప్పపాటులో ఆ రాక్షసుణ్ణి సంహరించాడు.

చౌపాయి 12

ఆప్ జలంధర్ అసుర్ సంహారా।
సుయశ్ తుష్ఠార్ విదిత్ సంసారా॥12॥

నువ్వే జలంధరాసురుణ్ణి సంహరించావు; నీ కీర్తి లోకమంతా తెలుసు.

చౌపాయి 13

త్రిపురాసుర్ సన్ యుద్ధ మచాఈ।
సబహిం కృపా కర్ లీన్ బచాఈ॥13॥

త్రిపురాసురులతో యుద్ధం చేసి, దయతో అందరినీ కాపాడావు.

చౌపాయి 14

కియా తపహిం భాగీరథ్ భారీ।
పురబ్ ప్రతిజ్ఞా తాసు పురారీ॥14॥

భగీరథుడు ఘోర తపస్సు చేసినప్పుడు, ఓ పురారీ, నువ్వు ఆయన ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చావు.

చౌపాయి 15

దానిన్ మహః తుమ్ సమ్ కోఉ నాహిం।
సేవక్ స్తుతి కరత్ సదాహిం॥15॥

దాతల్లో నీకు సాటి ఎవరూ లేరు; నీ సేవకులు ఎల్లప్పుడూ నిన్ను స్తుతిస్తారు.

చౌపాయి 16

వేద్ మాహి మహిమా తుమ్ గాళి
అకథ్ అనాది భేద్ నహిం పాళి॥16॥

వేదాలు నీ మహిమను గానం చేశాయి; అయినా వర్ణనాతీతుడవు, ఆదిలేనివాడవు అయిన నీ రహస్యాన్ని
అవి తెలుసుకోలేకపోయాయి.

చౌపాయి 17

ప్రకటీ ఉదధి మంథన్ మేం జ్వాలా
జరత్ సురాసుర్ భవీ విహాలా॥17॥

క్షీరసాగర మథనంలో విషజ్వాల పుట్టింది; దానికి కాలిపోతూ దేవదానవులు విలవిలలాడారు.

చౌపాయి 18

కీన్ఱీ దయా తహం కరీ సహాళి
నీలకంఠ తబ్ నామ్ కహాళి॥18॥

నువ్వు దయతో (విషం తాగి) వారిని ఆదుకున్నావు; అప్పటి నుంచి నీకు నీలకంఠుడనే పేరు వచ్చింది.

చౌపాయి 19

పూజన్ రామచంద్ర జబ్ కీన్ఱా
జీత్ కే లంక్ విభీషణ్ దీన్ఱా॥19॥

శ్రీరామచంద్రుడు నిన్ను పూజించినప్పుడు, లంకను జయించి విభీషణునికి ఇచ్చాడు.

చౌపాయి 20

సహస్ కమల్ మేం హో రహే ధారీ
కీన్ఱ పరీక్షా తబహిం పురారీ॥20॥

(విష్ణువు) వేయి కమలాలతో పూజిస్తుండగా, పురారి ఆయనను పరీక్షించాడు.

చౌపాయి 21

ఏక్ కమల్ ప్రభు రాఖేఉ జోళి
కమల్ నయన్ పూజన్ చహం సోళి॥21॥

ప్రభువు ఒక కమలాన్ని దాచేశాడు; అప్పుడు కమలనయనుడైన విష్ణువు తన కన్నునే సమర్పించబోయాడు.

చౌపాయి 22

కఠిన్ భక్తి దేఖీ ప్రభు శంకర్
భవి ప్రసన్నదివి ఇచ్చిత్ వర్||22||

అంతటి దృఢమైన భక్తిని చూసి శంకరుడు ప్రసన్నుడై కోరిన వరం ఇచ్చాడు.

చౌపాయి 23

జయ్ జయ్ జయ్ అనంత అవినాశీ
కరత్ కృపా సబ్ కే ఘటవాసీ||23||

అనంతుడా, నాశనం లేనివాడా, నీకు జయం, జయం, జయం. అందరి హృదయాల్లో నివసిస్తూ అందరిపై దయ చూపుతావు.

చౌపాయి 24

దుష్ట సకల్ నిత్ మోహి సతావై
భ్రమత్ రహౌం మోహి చైన్ న ఆవై||24||

దుష్టులందరూ నన్ను రోజూ బాధిస్తున్నారు; నేను తిరుగుతూనే ఉన్నాను, నాకు శాంతి లేదు.

చౌపాయి 25

త్రాహి త్రాహి మైం నాథ్ పుకారో
యేహి అవసర్ మోహి ఆన్ ఉబారో||25||

నాథా, "కాపాడు, కాపాడు" అని మొరపెడుతున్నాను. ఈ క్షణమే వచ్చి నన్ను గట్టెక్కించు.

చౌపాయి 26

లై త్రిశుల్ శత్రున్ కో మారో
సంకట్ సే మోహి ఆన్ ఉబారో||26||

త్రిశులం చేపట్టి శత్రువులను సంహరించు; వచ్చి నన్ను ఈ అపద నుంచి కాపాడు.

చౌపాయి 27

మాత్-పితా భ్రాతా సబ్ హోఈ
సంకట్ మేం పూఛత్ నహిం కోఈ||27||

తల్లి, తండ్రి, సోదరులు అందరూ ఉంటారు; కానీ కష్టంలో ఎవరూ పట్టించుకోరు.

చౌపాయి 28

స్వామీ ఏక్ హై ఆన్ తువ్వారీ।
ఆయ్ హరహు మమ్ సంకట్ భారీ॥28॥

స్వామీ, నువ్వొక్కడివే నా ఆశ. వచ్చి నా పెద్ద కష్టాన్ని తొలగించు.

చౌపాయి 29

ధన్ నిర్ధన్ కో దేత్ సదా హీం।
జో కోఈ జాంచే సో ఫల్ పాహీం॥29॥

నువ్వు ఎల్లప్పుడూ పేదలకు ధనం ఇస్తావు; నిన్ను వేడుకున్నవారెవరైనా ఫలం పొందుతారు.

చౌపాయి 30

అస్తుతి కేహి విధి కరైం తువ్వారీ।
క్షమహు నాథ్ అబ్ చూక్ హమారీ॥30॥

నిన్ను విధంగా స్తుతించగలం? నాథా, ఇప్పుడు మా తప్పులను క్షమించు.

చౌపాయి 31

శంకర్ హో సంకట్ కే నాశన్।
మంగల్ కారణ్ విఘ్న వినాశన్॥31॥

శంకరా, నువ్వు అపదలను నాశనం చేసేవాడివి, శుభాలకు కారణం, విఘ్నాలను తొలగించేవాడివి.

చౌపాయి 32

యోగీ యతి ముని ధ్యాన్ లగావైం।
శారద్ నారద్ శీశ్ నవావైం॥32॥

యోగులు, యతులు, మునులు నిన్ను ధ్యానిస్తారు; శారదాదేవి, నారదుడు నీకు తలవంచి నమస్కరిస్తారు.

చౌపాయి 33

నమో నమో జయ్ నమః శివాయ్।
సుర్ బ్రహ్మాదిక్ పార్ న పాయ్॥33॥

నమో నమో, జయం, శివునికి నమస్కారం. బ్రహ్మాది దేవతలు కూడా నీ అంతు తెలుసుకోలేకపోయారు.

చౌపాయి 34

జో యహ్ పాఠ్ కరే మన్ లాఈ|
తా పర్ హోత్ హై శంభు సహాఈ||34||

మనసు పెట్టి దీన్ని పఠించేవారికి శంభుడు తోడుంటాడు.

చౌపాయి 35

ఋనియాం జో కోఈ హో అధికారీ|
పాఠ్ కరే సో పావన్ హరీ||35||

అప్పుల భారంతో ఉన్నవారు దీన్ని పఠిస్తే ఆ భారం నుంచి విముక్తులవుతారు.

చౌపాయి 36

పుత్ర హోన్ కర్ ఇచ్చా జోఈ|
నిశ్చయ్ శివ్ ప్రసాద్ తేహి హోఈ||36||

కుమారుడు కావాలని కోరుకునేవారికి తప్పక శివుని అనుగ్రహం లభిస్తుంది.

చౌపాయి 37

పండిత్ త్రయోదశీ కో లావే|
ధ్యాన్ పూర్వక్ హోమ్ కరావే||37||

త్రయోదశి నాడు పండితుని పిలిపించి శ్రద్ధగా హోమం చేయించాలి.

చౌపాయి 38

త్రయోదశీ వ్రత్ కరై హమేశా|
తాకే తన్ నహీం రహై కలేశా||38||

ఎప్పుడూ త్రయోదశి వ్రతం చేసేవారి దేహంలో ఏ బాధా ఉండదు.

చౌపాయి 39

ధూప్ దీప్ నైవేద్య చఢావే|
శంకర్ సమ్ముఖ్ పాఠ్ సునావే||39||

ధూపం, దీపం, నైవేద్యం సమర్పించి శంకరుని ఎదుట ఈ పాఠం వినిపించాలి.

చౌపాయి 40

జన్మ జన్మ కే పాప్ నసావే
అంత ధామ్ శివపుర్ మేం పావే॥40॥

జన్మజన్మల పాపాలు నశిస్తాయి; చివరకు శివలోకంలో స్థానం లభిస్తుంది.

చౌపాయి 41

కహైం అయోధ్యాదాస్ ఆస్ తువ్వారీ
జాని సకల్ దుఃఖ్ హరహు హమారీ॥41॥

అయోధ్యాదాసు అంటున్నాడు: నువ్వే నా ఆశ. మా దుఃఖాలన్నీ నీకు తెలుసు; వాటిని తొలగించు.

ముగింపు దోహా 1

నిత్ర నేమ్ ఉరి ప్రాతః హీ, పాఠ్ కరో చాలీన్
తుమ్ మేరీ మనోకామనా, పూర్ణ కరో జగదీశ్॥2॥

నియమంగా రోజూ ఉదయాన్నే లేచి ఈ నలభై పద్యాలు పఠిస్తాను. జగదీశా, నా మనోకామన నెరవేర్పు.

ముగింపు దోహా 2

మగసర్ ఛరి హేమంత ఋతు, సంవత్ చౌసర్ జాన్
అస్తుతి చాలీసా శివహి, పూర్ణ కీన్ కల్యాణ్॥3॥

మార్గశిర షష్ఠి నాడు, హేమంత ఋతువులో, అరవై నాలుగవ సంవత్సరంలో, లోకకల్యాణం కోసం శివునిపై
ఈ స్తుతి చాలీసా పూర్తయింది.

మూలం: Traditional Hindi text, cross-checked line by line against sanskritdocuments.org

(doc_z_otherlang_hindi/siva40), Bharat Discovery / Bharatkosh (शिव चालीसा), BhaktiBharat.com (chalisa/shiv-chalisa) and AstroVed (hindi/blog/shiv-chalisa)

ఈ అర్థాలు మేము రాసుకున్న మొదటి ప్రతి. ఇంకా ఏ పండితులూ వీటిని సరిచూడలేదు. తప్పు కనిపిస్తే దయచేసి మాకు చెప్పండి.

getnitya.com/te/shiva/shiv-chalisa/